Nr. 11 (43) Katowice, dnia 29 listopada 1935 Rok. XII.

GAZETA URZĘDOWA

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

DZIAŁ ADMINISTRACJI SZKOLNEJ

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski, ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — Tel. 106.
Administracja: II p. pokój 538. — Tel. 178. — Konto P. K. O. Nr. 304.121.

Poz. **Treść:**

Poz. 153.

Odezwa Pana Prezesa Rady Ministrów.

Kraków, dnia 18 października 1935 r.

Do wszystkich pracowników państwowych!

W dniu dzisiejszym Rząd Rzeczypospolitej złożył hołd na Wawelu Marszałkowi Piłsudskiemu, ślubując Jego Nieśmiertelnemu Duchowi kroczyć wiernie szlakiem jego wskazań.

Gdy Komendant Piłsudski pierwsze szeregi Wojska Polskiego do boju prowadził, uczył żołnierzy pamiętać, że są nietylko żołnierzami, uczył ich pamiętać, że są jednocześnie obywatelami kraju. Witając was, pracownicy państwowi, zwracam się do was z gorącem wezwaniem: pełniąc służbę waszą dla Państwa na każdym posterunku i w każdej chwili, pamiętać macie, żeście nietylko urzędnikami - obywatelami, ale i żołnierzami idei, pozostawionej nam przez Wielkiego Marszałka, idei, której naczelnem wskazaniem jest **dbałość o honor i potęgę Państwa.**

(—) Marjan Zyndram-Kościałkowski
Prezes Rady Ministrów.

154.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH
z dnia 29 czerwca 1935 r.
w sprawie ulg w wykonywaniu obowiązku służby wojskowej dla członków organizacji przysposobienia wojskowego.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 26 lipca 1935 r. Nr. 54, poz. 348).

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 60, poz. 455) zarządzam, co następuje:

§ 1. (1) Osoby obowiązane do służby wojskowej, które wykażą się czynnym udziałem w pracy przysposobienia wojskowego, będą korzystały w wykonywaniu obowiązku służby wojskowej z ulg, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem.

(2) Z ulg korzystać mogą osoby obowiązane do odbycia obowiązkowej służby czynnej (poborowi, ochotnicy), oraz osoby obowiązane do służby w rezerwie.

(3) Rodzaj i zakres ulg dla poborowych (ochotników) jest zależny od stwierdzonego przez właściwe władze stopnia i rodzaju wyszkolenia w przysposobieniu wojskowem, oraz od rodzaju broni, do której poborowy (ochotnik) został wcielony — dla rezerwistów zaś od stwierdzenia przez właściwe władze, czasu pracy w przysposobieniu wojskowem.

§ 2. (1) Stopień wyszkolenia w przysposobieniu wojskowem stwierdza świadectwo wystawione przez właściwe władze przysposobienia wojskowego (wzór Nr. 1).

(2) Władze te wystawiają świadectwa biorącym czynny udział w pracy przysposobienia wojskowego po ukończeniu II stopnia przysposobienia wojskowego, lub po ukończeniu kursu specjalnego.

(3) Ważność świadectwa trwa przez dwa lata od daty wystawienia. Może ona być przedłużoną na okres dalszy przez władze uprawnione do ich wystawiania, jeżeli dana osoba bierze nadal czynny udział w pracach przysposobienia wojskowego lub też w braku takich prac złoży egzamin wymagany przez władze przysposobienia wojskowego.

§ 3. (1) Komendanci obwodowi przysposobienia wojskowego przesyłają w terminie do 1. września każdego roku właściwym powiatowym komendantom uzupełnień wykazy imienne osób obowiązanych do czynnej służby wojskowej, któ-

rym przysługują ulgi z tytułu ukończonego II. stopnia przysposobienia wojskowego ogólnego lub specjalnego.

(2) Na podstawie tych wykazów powiatowi komendanci uzupełnień wpisują fakt ukończenia przez poborowego (ochotnika) II stopnia przysposobienia wojskowego ogólnego lub specjalnego w wojskowych dokumentach ewidencyjnych, stosownie do obowiązujących w tym względzie przepisów.

§ 4. Ukończenie II stopnia przysposobienia wojskowego ogólnego lub specjalnego daje obowiązanym do odbycia obowiązkowej służby czynnej (poborowym, ochotnikom):

a) prawo do ulg w służbie wojskowej (§ 5);

b) prawo do otrzymania urlopu czasowego (§ 7);

c) prawo do skrócenia czasu obowiązkowej służby czynnej (§ 8).

§ 5. Ulgi w służbie wojskowej (§ 4 pkt. a) polegają na:

a) prawie do noszenia na mundurze wojskowym odznaki ukończenia II stopnia przysposobienia wojskowego;

b) prawie do otrzymywania zezwoleń na wychodzenie z koszar, tudzież do otrzymywania przepustek w niedzielę i święta, również w trzech pierwszych miesiącach służby;

c) otrzymywaniu urlopów okolicznościowych na święta wyznaniowe oraz na święto wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego tego powiatu, w którym dana osoba otrzymała wyszkolenie przysposobienia wojskowego;

d) przyznawaniu pierwszeństwa przy wyznaczaniu do szkół podoficerskich (równorzędnych);

e) przyśpieszonym awansie do stopnia st. szeregowca (równorzędnego) w razie dobrych postępów w szkole podoficerskiej;

f) przyśpieszonym awansie do stopnia kaprala w myśl art. 22 ust. 2 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 747).

§ 6. Ulgi, przewidziane § 5 przysługują poborowym i ochotnikom niezależnie od tego, czy poborowy (ochotnik) odbywa skróconą czynną służbę wojskową w myśl ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (poborowi i ochotnicy z censusem), czy też nie (poborowi i ochotnicy bez cenzusu).

§ 7. (1) Urlopu czasowego (§ 4 pkt. b) udziela dowódca o uprawnieniach co najmniej dowódcy pułku tym podoficerom i szeregowcom, którzy posiadali w dniu wcielenia ich do szeregów ważne świadectwo z ukończenia II stopnia przysposobienia wojskowego ogólnego lub specjalnego, a którzy nie odbywają skróconej czynnej służby wojskowej w myśl ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (poborowi, ochotnicy bez cenzusu).

(2) Urlop ten jest udzielany w drugim roku służby w zależności od rodzaju broni i rodzaju ukończonego przysposobienia wojskowego w następujących wymiarach:

Rodzaj broni	Rodzaj ukończonego przysposobienia wojskowego	Czas trwania urlopu
Piechota	Ogólne i specjalne	2 tygodnie
Kawalerja	Ogólne i specjalne	4 tygodnie
	Przysposobienie wojskowe konne	6 tygodni
Artylerja	Ogólne i specjalne	4 tygodnie
Lotnictwo	Lotnicze	4 tygodnie
Saperzy Wojska łączności Bronie pancerne Tabory Żandarmerja Lotnictwo Służba zdrowia	Ogólne i specjalne	2 tygodnie

(3) Wymiar urlopu, przewidziany dla podoficerów i szeregowców, odbywających obowiązkową służbę w formacjach: saperów, wojsk łączności, broni pancernych, taborów, żandarmerji, lotnictwa i służby zdrowia może być przedłużony do 3-ch tygodni w zależności od ogólnych warunków służby w danej formacji oraz od stopnia wyszkolenia i zachowania się w służbie danego podoficera lub szeregowca.

§ 8. (1) Skrócenie czasu obowiązkowej służby czynnej (§ 4 pkt. c) polega na później-

szym od ustalonego dla ogółu poborowych terminie wcielenia do szeregów niezależnie od tego, czy poborowy (ochotnik) ukończył II stopień przysposobienia wojskowego ogólnego, czy też specjalnego i do jakiego rodzaju broni został wcielony.

(2) Poborowi (ochotnicy) bez cenzusu, ze świadectwem II stopnia przysposobienia wojskowego lotniczego winni być wcielani do formacyj lotniczych.

(3) Poborowi (ochotnicy), uprawnieni do odbywania skróconej czynnej służby wojskowej z mocy ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym nie korzystają z tytułu ukończenia II stopnia przysposobienia wojskowego ze skrócenia czasu czynnej służby wojskowej w myśl niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Skrócenie czasu obowiązkowej służby czynnej na podstawie świadectwa z ukończenia II stopnia przysposobienia wojskowego ogólnego wynosi:

a) dla wcielonych do formacyj: piechoty i lotnictwa — 6 tygodni;

b) dla wcielonych do formacyj: broni pancernych, taborów, żandarmerji i służby zdrowia — 4 tygodnie;

c) dla wcielonych do formacyj saperów i wojsk łączności — 4 tygodnie; — nie dotyczy to jednak poborowych i ochotników, wcielonych do formacyj: elektrotechnicznych i radjotelegraficznych.

§ 10. (1) Skrócenie czasu obowiązkowej służby czynnej na podstawie świadectwa z ukończenia II stopnia przysposobienia wojskowego specjalnego: lotniczego, radjotelegraficznego i elektrotechnicznego wynosi przy wcieleniu do tej broni, której odpowiada rodzaj ukończonego przez poborowego (ochotnika) specjalnego wyszkolenia w przysposobieniu wojskowem:

a) dla wcielonych do formacyj lotnictwa — 6 tygodni;

b) dla wcielonych do formacyj radjotelegraficznych i elektrotechnicznych — 4 tygodnie.

(2) W razie ukończenia przez poborowego (ochotnika) przysposobienia wojskowego ogólnego i specjalnego — skrócenie służby następuje w rozmiarze, przewidzianym dla przysposobienia wojskowego specjalnego.

§ 11. (1) W przypadku wcielenia poborowego (ochotnika) z ukończonym II stopniem przysposobienia wojskowego specjalnego (konnego, elektrotechnicznego, radjotelegraficznego lub geograficznego) nie do formacji, która odpowiada wyszkoleniu specjalnemu, otrzymanemu przez niego w przysposobieniu wojskowem specjalnem, lecz do formacyj: piechoty, lotnictwa, saperów, wojsk łączności, broni pancernych, służby zdrowia, taborów lub żandarmerji, — skrócenie czasokresu służby czynnej wynosi normy, przewidziane w § 9.

(2) Powyższe postanowienie nie dotyczy formacyj elektrotechnicznych i radjotelegraficznych, w których przysługują ulgi jedynie z tytułu ukończenia II stopnia przysposobienia wojskowego specjalnego (elektrotechnicznego w formacjach elektrotechnicznych lub radjotelegraficznego w formacjach radjotelegraficznych).

§ 12. Poborowym (ochotnikom) z cenzusem, którzy stracili prawo do skróconej czynnej służby wojskowej, nie przysługują żadne ulgi z tytułu posiadania świadectwa z ukończenia II stopnia przysposobienia wojskowego.

§ 13. (1) Podstawę udzielania ulg dotyczących skrócenia czasu obowiązkowej służby czynnej (§§ 9—11) stanowią wpisy w ewidencji wojskowej o ukończeniu II stopnia przysposobienia wojskowego. Wpisy te uskutecznia powiatowy komendant uzupełnień bądź na podstawie wykazów komendantów obwodowych przysposobienia wojskowego (§ 3), bądź na podstawie świadectw, przedstawianych przez poborowego (ochotnika) w czasie poboru wojskowemu członkowi komisji poborowej lub po poborze, jednak przed terminem, wyznaczonym dla stawienia się w formacji, powiatowemu komendantowi uzupełnień.

(2) Przedstawienie przez poborowego (ochotnika) władzom wojskowym świadectwa z ukończonego II stopnia przysposobienia wojskowego po terminach, określonych w ust. 1 nie daje prawa do ulg, przewidzianych w §§ 9 — 11; nie pozbawia jednak prawa do ulg, przewidzianych w § 5 i 7, jeżeli ubiegający się o te ulgi przedstawi świadectwo z ukończenia II-go stopnia przysposobienia wojskowego przełożonemu z prośbą o przyznanie mu tych ulg.

§ 14. (1) Przyznanie ulg poborowemu (ochotnikowi) z tytułu ukończenia II stopnia przysposobienia wojskowego ogłasza się w rozkazach dziennych formacyj.

(2) Ukończenie II stopnia przysposobienia wojskowego ogólnego i specjalnego należy uwi-

docznić w legitymacjach osobistych podoficerów i szeregowców oraz w ich dokumentach ewidencyjnych, prowadzonych w pododdziałach.

§ 15. Ulgi dla obowiązanych do służby wojskowej w rezerwie polegają na zaliczeniu pracy w przysposobieniu wojskowem na poczet ćwiczeń wojskowych w rezerwie dla oficerów, podoficerów i szeregowców rezerwy oraz na przyśpieszeniu awansów dla podoficerów rezerwy.

§ 16. (1) Zaliczenie czasu pracy w przysposobieniu wojskowem na poczet ćwiczeń wojskowych w rezerwie — może nastąpić tylko co do tych oficerów, podoficerów i szeregowców rezerwy, którzy uczestniczą w pracach przysposobienia wojskowego, odpowiadających temu rodzajowi broni lub służby, do którego dany oficer, podoficer lub szeregowiec rezerwy posiada przydział mobilizacyjny, oraz o ile nie chodzi o ćwiczenia:

a) przewidziane dla oficerów rezerwy w art. 79 ustęp przedostatni ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym;

b) przewidziane dla oficerów, podoficerów i szeregowców rezerwy w art. 83 ustęp drugi ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

(2) Postanowienie to nie dotyczy pilotów i obserwatorów rezerwy lotnictwa nawet w wypadku regularnego odbywania przez pilotów płatnych lotów ochotniczych w ośrodkach przysposobienia wojskowego.

§ 17. (1) Pod warunkami wskazanemi w § 16 należy zaliczać na poczet jednego ćwiczenia wojskowego w rezerwie:

a) oficerom rezerwy — dwa lata pracy w przysposobieniu wojskowem w charakterze dowódcy lub instruktora, z dopuszczalną przerwą, wynosząca w sumie nie więcej niż 6 miesięcy;

b) podoficerom i szeregowcom rezerwy — z wyjątkiem specjalistów, powołanych do tych formacyj, które każdorazowo określa Minister Spraw Wojskowych w rozkazie o powołaniu rezerwistów — 1 rok pracy w przysposobieniu wojskowem w charakterze instruktora — lub 2 lata pracy w innym charakterze, z dopuszczalną przerwą przy jednorocznej pracy 3 miesięcy, przy dwuletniej pracy 6 miesięcy.

(2) W ten sposób mogą być zaliczone oficerom rezerwy dwa ostatnie ćwiczenia wojskowe w rezerwie nie więcej jednak jak 8 tygodni ćwiczeń, zaś podoficerom i szeregowcom rezerwy jedno ostatnie ćwiczenie w rezerwie, jednak nie więcej jak 4 tygodnie ćwiczeń.

§ 18. (1) Podstawą do zaliczenia prac w przysposobieniu wojskowem na poczet ćwiczeń w rezerwie (§ 17) są zaświadczenia, wystawione oficerom rezerwy przez dowódców okręgów korpusów (wzór Nr. 2), zaś podoficerom i szeregowcom rezerwy przez dowódców właściwych formacyj wojska (wzór Nr. 3) — na podstawie opinji komendantów obwodowych przysposobienia wojskowego, względnie dowódców kursów instruktorskich przysposobienia wojskowego.

(2) Na podstawie tych zaświadczeń dowódca formacji ewidencyjnej zalicza odbytą pracę w przysposobieniu wojskowem na poczet wojskowych ćwiczeń w rezerwie, zawiadamiając o zaliczeniu właściwego powiatowego komendanta uzupełnień, ponadto co do oficerów przy dołączeniu zaświadczenia, wystawionego przez dowódcę okręgu korpusu, także właściwego przełożonego na szczeblu Ministerstwa Spraw Wojskowych, celem uwidocznienia zaliczenia w ewidencji personalnej oficerów rezerwy.

§ 19. Podoficerom rezerwy, pracującym w przysposobieniu wojskowem w charakterze instruktorów co najmniej 2 lata przysługuje prawo do awansu do następnego stopnia w ramach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców. Awans może nastąpić jedynie w czasie odbywania ćwiczeń. Awans uskutecznia dowódca formacji, w której podoficer odbywa ćwiczenia. Wniosek awansowy przedstawia komendant obwodu przysposobienia wojskowego, w którym podoficer ten pracował jako instruktor. Za pracę w przysposobieniu wojskowem awansować można tylko jeden raz.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. *)

Kierownik
Ministerstwa Spraw Wojskowych:
(—) **Tadeusz Kasprzycki**

---

*) t. j. z dniem 26 lipca 1935 r.

Załączniki do rozp. Min. Spraw Wojskowych z dnia 29 czerwca 1935 r. (poz. 348).

....

(pieczątka dowództwa)

Wzór Nr. 1.

L. dz.................................

Nr. ks. ewid................................./193.....r.

..................................dn.................................193.....r.

Powiat ....

Ważne do dnia..................................193.....r.

Obwód / Rejon ....

ŚWIADECTWO

o przysposobieniu wojskowem II-go stopnia

(ukończenia szkoły starszych przysposobienia wojskowego ....)
(ogólnego czy specjalnego)

I. Nazwisko i imię ....

Imię ojca.............................. imię matki.............................. ur.......................

dn................................... w m.................................pow...............................

przynależność do P. K. U. ....

II. Wyżej wymieniony ćwiczył........lata w oddziałach p. w. w czasie od.........................do.....................

(ukończył obóz [kurs] szkoły starszych p. w.) i uzyskał II-gi stopień p. w. z wynikiem pomyślnym.

Ogólna ocena..

DOWÓDCA KURSU:

Pieczęć okrągła
D-wa

DOWÓDCA PUŁKU:
(przy którym odbywał się kurs)

DOWÓDCA OBOZU:

KOMENDANT GRUPY OBOZÓW:

III. Wyżej wymienionemu przysługują ulgi w służbie wojskowej, ustalone rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych.

Pieczęć okrągła
D-wa pułku

KOMENDANT OBWODU P. W.:
(w którego ewidencji znajduje się wymieniony)

Na podstawie złożonego z wynikiem pomyślnym egzaminu II-go stopnia p. w. — ważność świadectwa przedłuża się do dnia..193.....r.

KOMENDANT OBWODU P. W.:

Pieczęć okrągła
Dowództwa pułku

Wzór Nr. 2.

....
(pieczątka dowództwa)

L. dz..............................

Powiat..............................

Obwód

Rejon..............................

..............................dn..............................193..... r.

ZAŚWIADCZENIE

o udziale w pracach przysposobienia wojskowego ....

I. Nazwisko i imię ....
Imię ojca .... imię matki ....
ur. .... dn. .... w m ....
pow. .... przynależny do P. K. U. ....
stopień wojsk. .... rodzaj broni w rezerwie ....
....

II. Wyżej wymieniony brał udział w pracach przysposobienia wojskowego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych z dnia 29 czerwca 1935 r. w sprawie ulg w wykonywaniu obowiązku służby wojskowej dla członków organizacji przysposobienia wojskowego (Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 348) wobec czego wymienionemu przysługuje prawo do zaliczenia tej pracy na poczet
.... / ....
tu podać ile ćwicz. w rezerwie ditto w tygodn. 4 wzgl. 8.

KOMENDANT OBWODU: DOWÓDCA KORPUSU:
(na terenie którego pracował w p. w.)

DOWÓDCA PUŁKU: (Pieczęć korpusu)

Wzór Nr. 3.

....
(pieczątka dowództwa)

L. dz..............................

Nr. ks. ewid. ..../193..... r.

Powiat ....

Obwód

Rejon..............................

.... dn..............................193..... r.

ZAŚWIADCZENIE

o udziale w pracach przysposobienia wojskowego ....
(ogóln. wzgl. jednego ze specjalnych)

I. Nazwisko i imię ....
Imię ojca.............................. imię matki.............................. z..............................
ur. dn.............................. w m. .... pow..............................
przynależny do P. K. U.............................. stop. wojsk. w rez..............................
.... rodzaj broni w rezerwie ....

II. Wyżej wymieniony brał udział w pracach p. w. w czasie od dnia ....
.... mies.............................. roku—do dnia.............................. mies..............................
.... roku.............................. i od dnia.............................. mies..............................
roku – do dnia.............................. mies.............................. roku..............................
....
....

III. Wyżej wymienionemu przysługuje prawo do zaliczenia udziału w pracach p. w. na poczet ćwiczeń w rezerwie na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 29 czerwca 1935 r. w sprawie ulg w wykonywaniu obowiązku służby wojskowej dla członków organizacji przysposobienia wojskowego (Dz. U. R. P. 54, poz. 348).

KOMENDANT POWIATU P. W. DOWÓDCA PUŁKU
(w obwodzie wzgl. rejonie którego pracował w p. w.)
....
(okrągła pieczęć)

KOMENDANT OBWODU P. W.

155.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Ośw. Publicznego
z dnia 12 listopada 1935 r. (BP-11003/35)
w sprawe dodatków służbowych dla kierowników publicznych szkół powszechnych.

Na podstawie § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych, oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Do czasu wprowadzenia w życie organizacji szkolnictwa powszechnego według zasad ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) przez wyrażenia, użyte w § 40 pkt. 5 d) przytoczonego na wstępie rozporządzenia, a mianowicie:

1) „Kierownik publicznej szkoły powszechnej (szkoły ćwiczeń) trzeciego stopnia (III. st.)",
2) „Kierownik publicznej szkoły powszechnej (szkoły ćwiczeń) drugiego stopnia (II. st.)",
3) „Kierownik publicznej szkoły powszechnej pierwszego stopnia (I. st.) — (Nauczyciel kierujący w tej szkole)".

należy rozumieć:

ad 1) kierownika szkoły, która posiada 7 klas o kursie jednorocznym, nie licząc oddziałów równoległych,
ad 2) kierownika szkoły, która posiada 6 klas, w tem 5 o kursie jednorocznym, a jedna VI o kursie dwuletnim, nie licząc oddziałów równoległych,
ad 3) nauczyciela kierującego, względnie kierownika szkoły, która posiada 4 klasy, w tem I i II o kursie jednorocznym, III o kursie dwuletnim, a IV o kursie trzyletnim.

§ 2.

W przypadkach, gdy szkoły są niepełne lub organizacja ich różni się od podanej w § 1, stopień szkoły — dla ustalenia wysokości dodatku służbowego dla kierownika — określa Kurator Okręgu Szkolnego, biorąc pod uwagę liczbę klas i nauczycieli.

§ 3.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie 1 grudnia 1935 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 stycznia 1934 r. (BP-235/34) w sprawie dodatków służbowych dla kierowników publicznych szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 12).

Kierownik Ministerstwa
(—) **K. Chyliński.**

156.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Warszawa,

OKÓLNIK Nr. 63

z dnia 20 lipca 1935 r. (II. P.-1919/35)
w sprawie egzaminów nadzwyczajnych w szkołach powszechnych.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 31 marca 1926 r. w sprawie egzaminów nadzwyczajnych z zakresu programu nauczania w szkołach powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9, poz. 100) Inspektoraty Szkolne organizują w swoich siedzibach Komisje Egzaminacyjne dla przeprowadzenia wspomnianych egzaminów. Ze względu jednak na konieczność umożliwienia składania egzaminu kandydatom niezamożnym, dla których wyjazd z miejscowości nieraz znacznie oddalonych od siedzib Inspektoratów Szkolnych jest za kosztowny, Ministerstwo zgadza się na udzielanie przez Kuratorja w poszczególnych wypadkach zezwoleń na organizowanie w razie istotnej potrzeby Komisyj Egzaminacyjnych poza siedzibą Inspektoratu Szkolnego, w miejscowościach, posiadających pełną 7-klasową publiczną szkołę powszechną.

Wspomniana Komisja winna urzędować w lokalu szkoły powszechnej, wyznaczonej przez Inspektora Szkolnego.

Dyrektor Departamentu:
(—) **Dr. M. Mendys.**

Otrzymują:
Kuratorja Okręgów Szkolnych, Śląski Urząd Woj. (Wydz. Ośw. Publ.), Liceum Krzemienieckie.

157.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Warszawa.

OKÓLNIK Nr. 76

z dnia 12 sierpnia 1935 r. (II-4261/35)
w sprawie dzieci - ofiar ruchu kołowego.

Celem należytego uświadomienia młodzieży szkolnej o niebezpieczeństwie grożącem jej na ulicy, Ministerstwo poleca dyrekcjom i kierownictwom wszystkich podległych szkół, aby wychowawcy poszczególnych klas i oddziałów corocznie na początku roku szkolnego zwracali młodzieży szkolnej uwagę na konieczność ścisłego stosowania się do obowiązujących przepisów o ruchu na ulicach miast i drogach publicznych.

W szczególności należałoby wpoić w uczniów przeświadczenie, że

1) nie należy bawić się na szosach i ulicach,
2) samochód, bedący w pełnym biegu nie da się raptownie zatrzymać,
3) wzbronione jest usiłowanie zawieszania się w tyle pojazdów,

4) nie należy szybko przechodzić przez jezdnię przed zbliżającym się samochodem, tramwajem,
5) idąc należy korzystać tylko z chodnika, a na jezdnię wkraczać wyłącznie w razie przechodzenia na drugą stronę ulicy,
6) przejścia przez jezdnię dokonuje się najkrótszą drogą — w pobliżu skrzyżowania ulic,
7) przechodzi się przez jezdnię krokiem przyśpieszonym przy zwracaniu uwagi na pojazdy, nadjeżdżające z lewej, a następnie z prawej strony,
8) usłyszawszy nawoływania lub sygnał ostrzegawczy należy obejrzeć się w kierunku głosu lub też zatrzymać się, by dać drogę pojazdowi,
9) stanie na jezdni i spacerowanie po niej jest wzbronione.

Pozatem należy również wyjaśnić uczniom rowerzystom, że w myśl obowiązujących przepisów nie wolno w czasie jazdy wykonywać popisowych ruchów i ewolucji, ścigać się z innym pojazdem, brać drugiego kolegę na rower, jakoteż obciążać rower ciężkiemi przedmiotami — koniecznem natomiast jest przed użyciem roweru badać sprawność hamulców i przyrządu sygnałowego, a w chwili nastania zmierzchu lub mgły używać świecącej silnie latarki.

W związku z tem należy w szkołach powszechnych w oddziałach I i II-im zwrócić szczególną uwagę na wiążący się z tą akcją materjał nauczania z zakresu kultury życia codziennego, wskazany w obowiązującym programie zajęć praktycznych, oraz na odpowiednie przystosowanie jego realizacji do warunków środowiska, w którem szkoła pracuje.

Podsekretarz Stanu:
(—) **Prof. K. Chyliński.**

158.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
W a r s z a w a.

OKÓLNIK Nr. 89
z dnia 19 października 1935 r.,
(I. Praw. 25 42/14/35)

o zaświadczeniach szkolnych na dowód posiadania prawa do skróconej służby wojskowej.

W związku z wyjaśnieniem Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 2 lipca 1935 r., Nr. 1310/30/I. Org. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadamia, że poborowi (ochotnicy) mogą udowadniać prawo do skróconej służby wojskowej poza świadectwami szkolnemi oryginalnemi lub uwierzytelnionemi odpisami (§ 206 rozp. wykon. do ustawy o powszechnym obow. wojsk.) także zaświadczeniami o złożeniu egzaminu dojrzałości (końcowego), wystawionemi przez dyrekcje zakładów naukowych. Zaświadczenia powinny wymieniać imię i nazwisko danego poborowego (ochotnika), rok urodzenia, datę złożenia egzaminu dojrzałości (końcowego), typ uczelni (mat.-przyr., humanistyczny itp.) oraz powinny być zaopatrzone w pieczęć okrągłą danego zakładu naukowego.

Wymienione zaświadczenia zastępują dla celów wojskowych świadectwa oryginalne lub uwierzytelnione ich odpisy.

p. o. Dyrektora Departamentu:
(—) **A. Kawałkowski**

159.

WOJEWODA ŚLĄSKI.
Nr. O. P. I-1/45/6.

OKÓLNIK Nr. 8
z dnia 10. października 1935 r.
o składkach w szkołach.

Okólnikiem Nr. 3 z dnia 1. kwietnia 1935 r. Nr. O. P. I-1/45/6 dotyczącym składek w szkołach poleciłem zwrócenie specjalnej uwagi na przeciążenie młodzieży szkolnej różnego rodzaju opłatami i składkami, zarządzając jednocześnie, aby wszelkie zbiórki na cele szkolne lub społeczne, choćby uzasadnione wychowawczo, miały charakter ściśle dobrowolny. Mimo to nie wszystkie szkoły należycie zrozumiały postanowienia powyższego okólnika i w dalszym ciągu nie przeciwdziałają w dostateczny sposób przeciążeniu finansowemu młodzieży.

W związku z tem polecam dyrekcjom i kierownictwom wszystkich szkół podać do wiadomości nauczycielom i organizacjom, współpracującym ze szkołą treść okólnika z dnia 1. kwietnia 1935 r. oraz zobowiązać nauczycieli i te organizacje, aby:

1) zawiadamiały władze szkolne o wszelkich próbach wywierania niedopuszczalnego nacisku na młodzież w kierunku zbierania od niej opłat i składek przez komitety, instytucje i organizacje społeczne,
2) nie podejmowały się egzekwowania od młodzieży opłat, nieprzewidzianych w odpowiednich zarządzeniach Ministerstwa.

W o j e w o d a Ś l ą s k i
w z.:
(—) **Dr. Saloni**
W i c e w o j e w o d a.

160.

PISMO MIN. SKARBU
z dnia 27 sierpnia 1935 r. Nr. D. IV 21214/1/35
do Min. W. R. i O. P.[1])
w sprawie zwolnień od cła.

Nr. O. 25798/35. W myśl art. 22 ust. II, p. 11, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnem (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 610) władze celne mo-

[1]) Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 7 października 1935 r. Nr. I. Praw. 1480/87/35.

gą zwalniać od cła przedmioty pokazowe i pomoce naukowe dla instytucyj naukowych oraz dla szkół, zakładów naukowych i wychowawczych; zwolnienia te są dokonywane na podstawie zaświadczeń, przewidzianych w § 16 do p. 11 rozporządzenia z dnia 9 października 1934 r. w sprawie przepisów wykonawczych do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 820), które powinny być przedstawione urzędom celnym jednocześnie ze zgłoszeniem przedmiotów do odprawy celnej, a w każdym razie nie później, jak przed wydaniem ich do wolnego obrotu, gdyż tylko wtedy istnieje możność należytego ustalenia, czy dane zawarte w zaświadczeniach odpowiadają przedmiotom, zgłoszonym do odprawy celnej.

W praktyce zdarzają się jednak dość częste przypadki, iż omawiane zaświadczenia oraz wnioski o zwolnienie od cła są przedstawiane dopiero w pewien czas po dokonaniu odprawy celnej i wydaniu przedmiotów do wolnego obrotu, co pociąga za sobą w razie uwzględnienia takich wniosków zarządzenie zwrotu pobranych już należności celnych. Takie postępowanie nie odpowiada przepisom celnym i znacznie utrudnia urzędowanie. Poza tem nie zawsze jest możliwe ustalenie tożsamości już wydanych do wolnego obrotu przedmiotów, skutkiem czego w takich razach wnioski o zwrot uiszczonego cła muszą być załatwiane odmownie.

Z uwagi na powyższe Ministerstwo Skarbu uprasza o wydanie zarządzenia, aby instytucje naukowe, szkoły, zakłady naukowe i wychowawcze przedstawiały urzędom celnym zaświadczenia, przewidziane w § 16 do p. 11 rozporządzenia z dnia 9 października 1934 r. w sprawie przepisów wykonawczych do prawa celnego, jednocześnie ze zgłoszeniem celnem, a w każdym razie nie później jak przed wydaniem przedmiotów do wolnego obrotu, względnie o ile same nie załatwiają formalności celnych, aby zaświadczenia te dostarczały upoważnionym do załatwienia formalności celnych osobom we właściwym czasie.

Dyrektor Departamentu:
(—) St. F. Królikowski.

Art. 22, ust. II, p. 11, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnem (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 610).

Art. II. Władze celne mogą zwalniać od należności celnych:

11. przedmioty pokazowe i pomoce naukowe dla instytucyj naukowych oraz szkół, zakładów naukowych i wychowawczych, z wyjątkiem przedmiotów służących celom gospodarczym lub użytkowym, druki wszelkiego rodzaju przeznaczone dla publicznych zbiorów naukowych.

§ 16, do p. 11 rozporządzenia z dnia 9 października 1934 r. w sprawie przepisów wykonawczych do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 820).

§ 16. Zwolnienie od należności celnych przedmiotów objętych ustępem II art. 22 następuje przy zastosowaniu wymienionych niżej przepisów do poszczególnych punktów tego ustępu:

do p. 11. 1) Przedmioty pokazowe i pomoce naukowe, służące do celów naukowych, jeżeli są sprowadzane przez wyższe zakłady naukowe oraz instytucje naukowe i zakłady naukowo-badawcze tak państwowe jak i prywatne, zwalnia się na podstawie zaświadczeń tych zakładów i instytucyj, jeżeli zaś są sprowadzane przez szkoły średnie i ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, średnie i niższe szkoły zawodowe, szkoły zawodowe dokształcające oraz szkoły powszechne i zakłady wychowania przedszkolnego — na podstawie zaświadczeń kuratorjów okręgów szkolnych, Liceum Krzemienieckiego i Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, a dla analogicznych gdańskich szkół i zakładów — na podstawie zaświadczeń Wydziału Nauki, Sztuki i Oświecenia Publicznego Senatu Wolnego Miasta Gdańska.

2) Spis instytucyj naukowych i zakładów naukowo-badawczych, korzystających ze zwolnienia od cła, ustala i ogłasza w Monitorze Polskim Minister Skarbu.

3) Zaświadczenia na wolny od cła przywóz maszyn i narzędzi rzemieślniczych dla szkół zawodowych wydają tym szkołom wymienione w końcu ustępu pierwszego władze tylko po uprzedniem uzyskaniu na to zgody Ministerstwa Przemysłu i Handlu. W zaświadczeniu powinny być oznaczone data i numer odnośnego pisma Ministerstwa Przemysłu i Handlu

4) Ze zwolnienia korzystają szkoły państwowe publiczne i prywatne.

5) Nie podlegają zwolnieniu przedmioty służące potrzebom gospodarczym i administracyjnym.

6) Druki wszelkiego rodzaju, podlegające opłacie celnej, przeznaczone dla publicznych zbiorów naukowych, zwalnia się na podstawie wyniku rewizji i stwierdzenia ich przeznaczenia.

161.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. IV. 231/c/1. Katowice, dnia 25. XI. 1935.

Do
Kierownictw szkół dokształcających wiejskich
w Województwie Śląskiem

w sprawie wynagrodzenia za kierownictwo i naukę w szkołach dokształcających wiejskich.

W sprawie wynagrodzenia za naukę i kierownictwo Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że Śląska Rada Wojewódzka na posiedzeniu w dniu 7. XI. br. powzięła w powyższej sprawie następującą uchwałę:

„Śląska Rada Wojewódzka ustala wysokość wynagrodzenia za naukę i kierownictwo w szkołach dokształcających wiejskich na okres szkolny 1935/36 w sposób następujący:

Kierownik szkoły otrzymuje za kierownictwo każdego oddziału 5,— zł miesięcznie. Wynagrodzenie to przysługuje za cały okres szkolny t. j. za 5 miesięcy.

Nauczyciel otrzymuje za każdą odbytą lekcję (45 minutową) 2,25 zł.

Wynagrodzenie za naukę i kierownictwo płatne jest miesięcznie z dołu."

W związku z powyższą uchwałą Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zmienia punkt 5 tutejszego zarządzenia z dnia 10. X. br. Nr. O. P. IV. 231/c/1 o tyle, że listy płatnicze za kierownictwo i naukę w miesiącu listopadzie br. przesłać należy najpóźniej do dnia 10. XII. br. Podobnie za każdy dalszy ubiegły miesiąc należy przesyłać listy płatnicze do dnia 10 następnego miesiąca.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publ.

162.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. III-159/16. Katowice, dnia 21 XI. 1935.

Do
Inspektoratów Szkolnych
Województwa Śląskiego

w sprawie księgi ocen na rok szkolny 1935/36.

Pismem z dnia 6 listopada br. Nr. II. P-6190/35 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Ośw. Publicznego zawiadomiło Urząd Wojewódzki, że Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych wydało nowy nakład arkuszy księgi ocen dla publicznych szkół powszechnych na rok szkolny 1935/36.

Wydane obecnie arkusze wkładkowe, w porównaniu z zeszłorocznemi, zostały nieznacznie zmienione na skutek rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 4 maja 1935 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 36).

O ile kierownictwa szkół dotąd jeszcze nie zaopatrzyły się w nowe arkusze księgi ocen, winny Inspektoraty Szkolne zamówić arkusze polecone pismem wyżej wspomnianem w Państwowem Wydawnictwie Książek Szkolnych, Warszawa, Chocimska Nr. 4.

Ministerstwo przestrzega przed tworzeniem większych zapasów arkuszy księgi ocen, ze względu na mającą nastąpić ich zasadniczą zmianą.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publ.

163.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. III-196/1. Katowice, dnia 28. X. 1935 r.

Do
Dyrekcyj Państwowych, Komunalnych i Prywatnych Szkół Średnich Ogólnokształcących i Zakładów Kształcenia Nauczycieli w Województwie Śląskiem

w sprawie zgłaszania dni wolnych od nauki szkolnej.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Ośw. Publicznego przypomina p. p. dyrektorom, że o dniach wolnych od nauki z powodu przystępowania młodzieży do Sakramentów św., udziału w rekolekcjach, zbiorowych wycieczkach szkolnych itp. należy w myśl zarządzenia tut. Urzędu z dnia 20. II. 1924 r. L. VIII-4043 (Dz. Urz. W. O. P. 1924, Nr. 6, poz. 95) zawiadamiać Urząd Wojewódzki najpóźniej 2 tygodnie naprzód. W razie konieczności przesunięcia ustalonego terminu należy zawiadamiać o tem telefonicznie właściwego wizytatora zakładu.

Za Wojewodę:
(—) **Miłosz Sołtys,**
p. o. Kierownika Oddziału

164.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. OP. II-87/71. Katowice, dnia 6 XI. 1935 r.

Do
Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, oraz zakładów kształcenia nauczycieli
w Województwie Śląskiem

w sprawie unieważniania legitymacyj funkcjonarjuszów państwowych.

Zdarzają się coraz częściej wypadki, że funkcjonarjusze państwowi, z którymi wygasł stosunek służbowy, nie przedkładają władzy przełożonej do unieważnienia legitymacji własnej wzgl. żony, narażając się na ponoszenie wynikłych stąd skutków prawnych.

Wobec powyższego Urząd Wojewódzki Śląski podaje do wiadomości, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 22 grudnia 1933 r., wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu o ulgach dla funkcjonarjuszów państwowych przy przejazdach kolejami państwowemi (Monitor Polski Nr. 197, poz. 329), oraz okólnikiem Nr. 26 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 marca 1935 r. Nr. B. P. 3237/35 o legitymacjach nowego wzoru dla pracowników państwowych i ich

żon — funkcjonarjusz państwowy obowiązany jest w dniu rozwiązania z nim stosunku służbowego (wypowiedzenie umowy, wygaśnięcie umowy, zwolnienie ze służby, przeniesienie w stan pozasłużbowy lub stan spoczynku i t. p.) przedłożyć władzy przełożonej do unieważnienia legitymację własną ewent. i żony nawet w tym wypadku, gdy stosunek służbowy kończy się w dniu 31 grudnia.

Wobec powyższego Urząd Wojewódzki Śląski poleca Dyrekcjom Zakładów, aby w ostatnim dniu służby funkcjonarjusza, wzgl. w pierwszym dniu po jego śmierci, żądały bezwzględnie od niego wzgl. jego rodziny przedłożenia do unieważnienia jego własnej wzgl. żony legitymacji, oraz by legitymacje te przedkładały bezzwłocznie Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu do unieważnienia.

O ile funkcjonarjusz twierdzi, że legitymację (cje) przedłożył bezpośrednio Urzędowi Wojewódzkiemu do unieważnienia, winien jest równocześnie okazać Dyrekcji unieważnioną przez tut. Urząd przedmiotową legitymację.

O ile funkcjonarjusz nie oddał w ostatnim dniu służby legitymacji własnej wzgl. żony, Dyrekcji, celem przesłania jej Urzędowi Wojewódzkiemu do unieważnienia, ani też nie okazał Dyrekcji unieważnionej przez Urząd Wojewódzki Śląski legitymacji (legitymacyj) należy bezzwłocznie donieść o tem tut. Urzędowi, podając równocześnie adres funkcjonarjusza, pod którym zamierza on po zwolnieniu go ze służby przebywać. Adres ten winien funkcjonarjusz podać Dyrekcji do wiadomości.

O ile funkcjonarjusz odmawia podania adresu, lub podaje adres niewłaściwy, należy mu zwrócić uwagę, że poniesie koszta zarządzonych poszukiwań jego osoby, niezależnie od skutków, przewidzianych kodeksem karnym.

O ile funkcjonarjusz państwowy zostaje przeniesiony na inne miejsce służbowe (wzgl. przejdzie do innego działu służby) podległe innej władzy uprawnionej do wystawienia legitymacyj, aniżeli ta władza, która wystawiła mu (żonie) obecnie posiadaną legitymację, nie należy w dniu zwolnienia go ze służby dotychczasowej unieważniać mu (żonie) legitymacji, lecz pozostawić ją do czasu objęcia obowiązków służbowych na nowem stanowisku i wydania mu nowej legitymacji przez władze właściwe. Należy jednak zwrócić funkcjonarjuszowi uwagę, że winien jak najprędzej postarać się o wystawienie mu legitymacji przez nową władzę, przedkładając jej równocześnie starą legitymację do unieważnienia.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. T. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

165.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Warszawa.
Dnia 11 października 1935 r.
Nr. I. Praw-2540/154/35.

Ulgi kolejowe młodzieży szkolnej.

Na życzenie Ministerstwa Komunikacji, wyrażone w piśmie z dnia 3. X. 1935 r. Nr. HO. II. 24/101, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Ośw. Publicznego — w związku z okólnikiem Nr. 77 z 6. IX. 1935 r. o legitymacjach szkolnych i ulgach kolejowych dla młodzieży szkolnej (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 158) — przypomina, że:

1) szkoły, zakłady naukowe i kursy, niewymienione indywidualnie w wykazie do ulg kolejowych, ogłoszonym w Dzienniku Taryf i Zarządzeń kolejowych z dnia 1 września 1935 r. Nr. 34 nie są uprawnione:

a) do wystawiania swym uczniom (słuchaczom) legitymacyj szkolnych ustalonych okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 77 z dnia 6. IX. 1935 r.,

b) do wydawania zaświadczeń szkolnych na ulgowe przejazdy kolejowe według dotychczasowego systemu. Między inemi instytucje oświaty pozaszkolnej nie mają obecnie prawa wystawiania legitymacyj szkolnych nowego wzoru i zaświadczeń szkolnych na ulgi kolejowe do czasu ogłoszenia osobnego wykazu tych instytucyj;

2) stosownie do postanowień taryfowych nie może korzystać z ulg przejazdowych również młodzież uczęszczająca na różnego rodzaju kursy organizowane przy zakładach naukowych uprawnionych do ulg, jeżeli te kursy jako takie nie są wyszczególnione w wykazie; słuchaczom (uczniom) takich kursów nie przysługują oczywiście legitymacje szkolne według wzorów, ustalonych w okólniku Nr. 77.

Naczelnik Wydziału:
(—) **Kazimierz Dubiel.**

166.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-1/41/1. Katowice, dnia 10. X. 1935 r.

O imprezach urządzanych w szkołach.

Wyjaśniając i uzupełniając okólnik Min. W. R. i O. P. z dnia 15. listopada 1934 r. (I. Pol-4361/34) ogłoszony w Gazecie Urzędowej Woj. Śląskiego Dz. Admin. Szkolnej Nr. 41/12 z 20. grudnia 1934 r. poz. 169, w sprawie imprez urządzanych w szkołach, Urząd Wojewódzki zawiadamia, że Minist. W. R. i O. P. okólnikiem Nr. 84 z 30. IX. b. r. (I. Pol. 2474/35) zarządziło co następuje:

1. Zezwoleń na urządzanie imprez w szkołach w zasięgu ogólno-polskim udzielać będzie odtąd jedynie Ministerstwo W. R. i O. P. i to zasadniczo tylko instytucjom i organizacjom o charakterze społecznym, o ile wykażą się odpowiedniemi warunkami, — poszczególnym zaś osobom tylko w wypadkach zupełnie wyjątkowych. Postanowienie powyższe nie dotyczy tego rodzaju imprez wewnętrzno-szkolnych, na które zezwolenia udziela dyrektor (kierownik) szkoły.

2. Zezwoleń na urządzanie imprez w obrębie Województwa Śląskiego udzielać będzie Urząd Wojewódzki Śląski po zbadaniu naukowej, wychowawczej i artystycznej wartości zamierzonej imprezy, jej potrzeby, kwalifikacyj petenta, względnie charakteru ubiegającej się instytucji lub organizacji itd. Należy zatem odmawiać zezwoleń osobom, które nie posiadają odpowiednich kwalifikacyj osobistych lub których imprezy mają charakter wyłącznie zarobkowy, a zbędne są ze stanowiska nauczania i wychowania. W żadnym razie udzielone zezwolenie nie może być uważane za równoznaczne z obowiązkiem popierania danej imprezy np. z tytułu realizowania nowych programów lub t. p. Zależnie od treści i charakteru imprez zezwolenia mogą być ograniczane tylko do pewnych terenów.

3. Zezwolenia udzielane przez Ministerstwo W. R. i O. P. oraz Urząd Wojewódzki Śląski opiewać będą tylko na przeciąg jednego roku szkolnego z tem, że mogą być cofnięte także i w ciągu roku szkolnego, jeżeli organizatorowie imprez nie będą się wywiązywali należycie ze swych obowiązków, przyjętych wobec władz szkolnych.

4. Urząd Wojewódzki Śląski prowadzić będzie dokładną ewidencję udzielonych zezwoleń i czuwać nad tem, by ilość ich odpowiadała rzeczywistym potrzebom szkoły i nie przekraczała właściwej miary.

O zezwoleniach na urządzanie imprez w zasięgu ogólnopolskim Ministerstwo zawiadamiać będzie Urząd Wojewódzki Śląski.

5. Imprezy, urządzane w szkołach na podstawie zezwoleń Ministerstwa W. R. i O. P. i Urzędu Wojew. Śląskiego będą mogły się odbywać jedynie w godzinach pozalekcyjnych i być przeznaczone tylko dla młodzieży szkolnej i jej rodzin.

6. Opłaty wstępne na imprezy urzadzane w szkołach muszą być dostosowane do stopnia zamożności młodzieży i każdorazowo co do wysokości uzyskać zgodę Dyrekcyj (Kierownictw) szkół.

Tak ustalone opłaty nie mogą żadną miarą być podwyższane przez organizatorów imprez pod rygorem cofnięcia udzielonego zezwolenia. Młodzieży niezamożnej, a zwłaszcza dzieciom rodziców bezrobotnych należy zapewnić wstęp bezpłatny.

7. Zezwolenia udzielane przez Ministerstwo W. R. i O. P. oraz Urząd Wojewódzki Śląski mieć będą charakter fakultatywny; o dopuszczeniu bowiem odnośnych imprez na teren szkoły decydować będą zawsze Inspektoraty, Dyrekcje (Kierownictwa Szkół), mając na uwadze lokalne warunki pracy szkolnej i potrzeby terenu. Uczęszczanie młodzieży szkolnej na te imprezy może być jedynie dobrowolne.

8. Podania o zezwolenie na urządzanie imprez w szkołach powinny między innemi zawierać dokładny program oraz zobowiązanie się petenta do ścisłego zastosowania się do wymagań Inspektoratów i Dyrekcyj (Kierownictw) Szkół.

9. W sprawie wyświetlania filmów dla młodzieży szkolnej przez kina objazdowe obowiązywać będzie zasada, że mogą być wyświetlane jedynie te filmy, które przez komisję badania filmów przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych zostaną uznane conajmniej jako „dozwolone dla młodzieży" lub które zaleci Ministerstwo W. R. i O. P.

10. Taśmy filmowe, przeźrocza, oraz aparaty projekcyjne muszą znajdować się w stanie zupełnie dobrym.

11. Przy urządzeniu jakichkolwiek imprez szkolnych, a zwłaszcza przy wyświetlaniu filmów muszą być zastosowane jak najdalej idące warunki bezpieczeństwa.

Treść powyższego komunikatu należy podać do wiadomości organizacyj, zespołów i osób zgłaszających się do Inspektoratów Szkolnych i Dyrekcyj szkół.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

167.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. III. 147/c/14.

Katowice, dnia 22 października 1935 r.

KOMUNIKAT

Do
Inspektoratów Szkolnych Województwa Śląskiego i Państw. Komisji Egzaminacyjnej W. K. N. w Cieszynie
w sprawie egzaminów na Państwowych Wyższych Kursach Nauczycielskich.

Na podstawie § 29 (ustęp ostatni) Regulaminu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1928 Nr. 9 ,poz. 154) Ministerstwo zezwala wyjątkowo na dopuszczenie — niezależnie od miejsca służbowego kandydatów — uczestników zorganizowanych przez Związek Nauczycielstwa Polskiego w r. 1935 Korespondencyjnych Wyższych Kursów Nauczycielskich, poza terminami i grupami podanemi w piśmie Ministerstwa z dnia 4 lipca 1935 r. Nr. II. P. 3581/35, również do składania egzamin z działu A w terminie lutowym 1936 r. w Warszawie.

W związku z tem należy, wnoszone z godnie z ostatnim ustępem § 31 Regulaminu W. K. N. podania takich kandydatów, wykazujących się odpowiedniemi zaświadczeniami, stwierdzającemi ich udział w pracy na tych kursach, skierowywać na wyrażone przez nich życzenia, wprost do odpowiedniej Komisji w siedzibie kursu, którego kandydat był uczestnikiem.

Podania do specjalnej Komisji w Lublinie i Wilnie należy skierowywać do Kuratorjów Okręgu Szkolnego w tych miastach.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. T. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

168.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-61a/5. Katowice, dnia 15. XI. 1935 r.

O Państwowej Odznace Sportowej i wyznaczeniu delegatów do prób o P. O. S. urządzanych przez szkoły.

1) Urząd Wojewódzki Śląski stwierdził, że zachodzą liczne wypadki wykroczeń przeciw przepisom „Regulaminu Państwowej Odznaki Sportowej" z dnia 1. V. 1932 r. W związku z tem, zechcą Dyrekcje i Kierownictwa szkół zwrócić baczną uwagę na postanowienia Rozdziału VI. Regulaminu P. O. S., dotyczące kontroli P. O. S. W szczególności należy dopilnować, aby Państw. Odznakę Sportową nosili (ły) tylko uprawnieni (one) uczniowie (nice), oraz, aby noszono odznaki właściwych klas i stopni.

2) Urząd Wojewódzki Śląski zawiadamia równocześnie, iż zgodnie z § 8 rozdz. II. „Regulaminu Państwowej Odznaki Sportowej z dnia 1. V. 1932 r. wyznaczył następujących delegatów dla prób urządzanych przez szkoły wszelkich typów i stopni:

1. P. **Stefana Kisielińskiego, okręgowego** instruktora wychowania fizycznego szkół, na cały obszar Województwa Śląskiego.
2. P. **Feliksa Gucwę,** nauczyciela państwowego gimnazjum w Mysłowicach, na powiat katowicki.
3. P. **Karola Golę,** nauczyciela państw. gimnazjum w Pszczynie, na powiat pszczyński.
4. P. **Henryka Boryczkę,** nauczyciela państwowego gimnazjum polskiego w Bielsku, na powiat bielski.
5. P. **Józefa Hajkowskiego,** nauczyciela państw. gimnazjum w Cieszynie, na powiat cieszyński.
6. P. **Alfonsa Brockiego,** nauczyciela państw. gimnazjum w Lublińcu, na powiat lubliniecki.
7. P. **Władysława Babireckiego,** nauczyciela państwowego seminarjum naucz. w Tarnowskich-Górach, na powiat tarno-górski.
8. P. **Władysława Szymońskiego,** nauczyciela gimnazjum handlowego w Chorzowie, na powiat świętochłowicki.
9. P. **Tadeusza Szczepańskiego,** nauczyciela państwowego gimnazjum w Rybniku, na powiat rybnicki.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. T. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

169.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I.

Do
Inspektoratów Szkolnych
w Województwie Śląskiem

w sprawie Instytutu Pedagogicznego w Katowicach.

Urząd Wojewódzki zachęca nauczycielstwo szkół powszechnych do zapisywania się na Studjum Pedagogiczne w Instytucie Pedagogicznym w Katowicach i równocześnie poleca PP. Inspektorom Szkolnym, aby:

1) zdolne i wybijające się w pracy jednostki wśród nauczycielstwa zachęcali do wpisania się na to studjum,

2) wszystke podania wniesione przez nauczycieli skierowywali do Instytutu Pedagogicznego z podaniem swej opinji, czy dany kandydat (tka) nadaje się do kształcenia w Instytucie Pedagogicznym.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. T. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

170.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-58/8. Katowice, dnia 14. XI. 1935 r.

Do
Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, i seminarjów nauczycielskich, oraz Inspektoratów Szkolnych
w Województwie Śląskiem

w sprawie kursów narciarskich dla młodzieży szkolnej i nauczycielstwa.

Urząd Wojewódzki Śląski powołując się na tut. zarządzenie Nr. O. P. I-51/1 z dnia 19. IX. 1935 r. (Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej Nr. 10, poz. 139). zawiadamia, że:

1. w związku z kursami narciarskiemi dla młodzieży szkolnej, które odbędą się w czasie od dnia 27. XII. 1935 r. do dnia 9. I. 1936 r. należy podać tutejszemu Urzędowi w terminie do dnia **10. XII. br.** przypuszczalną liczbę młodzieży szkolnej, która weźmie udział w powyższych kursach.
2. kursy organizować winny Dyrekcje i Kierownictwa szkół w własnym zakresie na terenie Wisły, Głębiec, Ustronia, Istebnej, Ko-

niakowa, Zwardonia, Węgierskiej Górki, Milówki i t. d.

3. zajęcia na kursach prowadzić winni nauczyciele wych. fiz., o ile zaś ci uczestniczyć będą w instruktorskich kursach narciarskich — opiekę fachową nad młodzieżą powierzyć należy nauczycielom szkół powszechnych, posiadającym odpowiednie wyszkolenie narciarskie. O pozyskanie tych nauczycieli, należy zawczasu poczynić starania w odpowiednich Inspektoratach Szkolnych.
4. w związku z powyższem zechcą Inspektorzy Szkolni przygotować wykazy wykwalifikowanych w narciarstwie nauczycieli, posiadających ukończone kursy narciarskie, zakończone egzaminem na instruktora lub pomocnika instruktora P. Z. N. Po nauczycieli takich zwracać się będą, w razie potrzeby, do Inspektoratów Szkolnych, zainteresowane Dyrekcje szkół średnich.
5. za prowadzenie zajęć na kursach narciarskich przyznane będzie instruktorom wynagrodzenie ryczałtowe, wynoszące 60 zł. za 12 dni pracy na kursie.
6. w okresie feryj zimowych odbędą się również kursy narciarskie dla hufców szkolnych p. w. Kursy te będą dostępne jedynie dla małej liczby uczniów-junaków II stopnia p. w. W związku z tem, zechcą Dyrekcje szkół podać tut. Urzędowi, w terminie jak w punkcie 1, wykazy obejmujące 5 nazwisk najwybitniejszych uczniów-junaków i narciarzy zarazem. Celem dokonania wyboru tych uczniów, zechcą Dyrekcje porozumieć się z odnośnemi powiatowemi Komendami P. W. Kursy p. w. dla młodzieży będą bezpłatne.
7. kursy narciarskie dla nauczycieli szkół średnich i powszechnych, uprawniające do zdawania egzaminu na instruktorów i pomocników instruktorów P. Z. N. odbędą się w Zakopanem, w czasie od dnia 1. I. 1936 r. do dnia 10. I. 1936 r. Koszta pobytu na kursie, łącznie z utrzymaniem, wynosić będą około 40 zł. od osoby. Uczestniczy kursów korzystać będą ze „zleceń na przejazd" (ulgowa taryfa wojskowa). Zgłoszenia kierować należy do dnia 5. XII. 1935 r. bezpośrednio do Wydziału Oświecenia Publicznego — Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego. Zgłoszenie się na kurs obowiązuje bezwarunkowo do przybycia. Wzór zgłoszenia dołącza się.
8. kursy narciarskie dla młodzieży szkół powszechnych, leżących w okolicach podgórskich (pow. cieszyński i bielski), organizować należy w ciągu trwania całego sezonu zimowego. Na naukę jazdy na nartach, zużytkować należy wszystkie godziny, przypadające w okresie zimowym na ćwiczenia cielesne i wycieczki.
9. na kursach narciarskich dla młodzieży szkolnej, jednemu instruktorowi przydzielić należy grupę złożoną najwyżej z 20 uczestników. Do pracy pomocniczej, w charakterze pomocników instruktorów na kursach młodzieży szkolnej, powoływać należy w razie potrzeby starszą młodzież, posiadającą odpowiednie kwalifikacje narciarskie.
10. ponadto obowiązują zasady organizacyjne, ogłoszone w piśmie tutejszego Urzędu Nr. O. P. I-68/c/31, dnia 2. XI. 1934 r.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

Załącznik do Nr. OP. I. 58/8.

WZÓR ZGŁOSZENIA.
na kurs narciarski.

Nazwisko ....
Imię .... wiek ....
pracuje w szkole ....
w ....
Jak długo jeździ na nartach ....
....
Kiedy i jakie kursy narciarskie ukończył (a) ....
....
....

Miejscowość i data. Własnoręczny podpis.

171.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. OP. I. 54/7. Katowice, dnia 20. XI. 1935 r.

Do
Inspektoratów Szkolnych
w Województwie Śląskiem

w sprawie harcerskiego kursu informacyjnego dla nauczycieli w Istebnej.

Urząd Wojewódzki Śląski urządza w okresie feryj zimowych, w czasie od 2 do 8 stycznia 1936 r. harcerski kurs informacyjny dla nauczycieli (mężczyzn), którzy chcieliby pracować w charakterze opiekunów harcerskich drużyn szkolnych.

Kurs odbędzie się w Istebnej, stacja kolejowa Głębce.

Opłata za pomieszczenie i utrzymanie na kursie wynosi 7,— zł.

Zgłoszenia na kurs przesyłać należy do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach w terminie do dnia 10 grudnia br.

Zawiadomienia o przyjęciu na kurs wraz z programem otrzymają przyjęci kandydaci przed dniem 22. XII. br.

Uczestnicy kursu korzystać będą ze zniżek kolejowych 80%, które otrzymają wraz z zawiadomieniem o przyjęciu na kurs.

W ramach kursu odbywać się będzie także nauka jazdy na nartach, wobec czego pożądanem jest zabranie na kurs sprzętu narciarskiego.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. T. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

172.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Warszawa
Dnia 8 października 1935 r.
Nr. I-WF. — 3112/35.

Propaganda przeciwgruźlicza w szkołach.

Ministerstwo podaje do wiadomości, że w czasie od dnia 1 grudnia b. r. do dnia 10 stycznia roku przyszłego (1936) Polski Związek Przeciwgruźliczy organizuje doroczne „Dni przeciwgruźlicze poświęcone propagandzie przeciwgruźliczej oraz zbieraniu środków na walkę z gruźlicą.

Podobnie, jak w latach ubiegłych, Ministerstwo zaleca P. P. Kuratorom Okręgów Szkolnych, Inspektorom Szkolnym, Dyrekcjom i Kierownictwom szkół oraz ogółowi nauczycielstwa czynne współdziałanie w akcji propagandy przeciwgruźliczej, prowadzonej w „Dniach Przeciwgruźliczych" przez Polski Związek Przeciwgruźliczy oraz wojewódzkie, powiatowe i lokalne komitety „Dni Przeciwgruźliczych„.

W nawiązaniu do tej akcji należy w każdej szkole w pierwszej połowie grudnia przeprowadzić wykłady lub pogadanki na temat walki z gruźlicą, przyczem do wykładów tych i pogadanek wykorzystać materjał propagandowy, jaki dostarczony zostanie szkołom przez Komitety „Dni Przeciwgruźliczych". Do pogłębienia akcji uświadamiającej mogą być też organizowane konkursy i pokazy filmowe.

Akcja uświadamiająca Komitetów „Dni Przeciwgruźliczych" nie może być połączona z rozsprzedażą na terenie szkół nalepek przeciwgruźliczych lub jakiemikolwiek obciążeniami materjalnemi młodzieży szkolnej.

p. o. Dyrektora Departamentu
(—) **A. Kawałkowski.**

173.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-75/6. Katowice, dnia 6. XI. 1935 r.

O akcji szczepień przeciwbłoniczych w szkołach

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z dnia 11. październik Nr. I-WF-3333/35 zawiadomiło, że w roku bieżącym, podobnie jak w latach ubiegłych i to w najbliższych już dniach zapoczątkowana zostanie akcja szczepień przeciwbłoniczych w szkołach. Akcja ta przeprowadzona będzie przez Ministerstwo Opieki Społecznej i podległe mu organy służby zdrowia. Przypominając okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23 stycznia 1930 r. Nr. I-WF-7625/29 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 20) Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Ośw. Publicznego poleca Inspektoratom Szkolnym, dyrekcjom, oraz kierownictwom szkół ułatwić organom służby zdrowia prowadzenie akcji szczepień przez współudział w propagandzie i udzielaniu wszelkiej pomocy na terenie szkolnym. Dzieci szczepione poraz pierwszy, będą podlegały dwukrotnym szczepieniom, dzieci, szczepione już w latach ubiegłych, będą tylko jednokrotnie doszczepiane.

Na obszarze Województwa Śląskiego szczepienia przeprowadzać będą lekarze powiatowi, miejscy i szkolni, jak również ośrodki szczepień zapobiegawczych.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

174.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. III-173/1.
Katowice, dnia 22 października 1935 r.

SPROSTOWANIE.

W rozporządzeniu Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydział Oświecenia Publicznego z dnia 6. IV. 1935 r. Nr. O. P. III-173/1 w sprawie rozdziału czynności na rok szkolny 1935/36, ogłoszonem w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej Nr. 4 (13) z dnia 25. IV. 1935 r. poz. 48 prostuje się następujący błąd drukarski: w punkcie 7 zamiast „klasy III-ej" winno być **„klasy II. (drugiej)".**

Za Wojewodę:
(—) **Dr. T. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

175.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. II. 98/P. 4. Katowice, dnia 4. XI. 1935.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Ośw. Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURS

na stanowisko:

kierownika 3-klas. publicznej szkoły powsz. w **Pogrzebieniu** w powiecie rybnickim.

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powsz. Nr. 1 w **Czerwionce** w powiecie rybnickim.

Podania należycie poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową do Urzędu Wojewódzkiego — Wydziału Oświecenia Publicznego w terminie 8-tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Wojew. Śląskiego.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

176.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-43/21. Katowice, dnia 9. XI. 1935 r.

W sprawie instruktorki wychowania fizycznego dziewcząt w szkołach Wojew. Śląskiego.

Urząd Wojewódzki Śląski zawiadamia, iż z dniem 1 listopada 1935 r. obowiązki instruktorki wychowania fizycznego dziewcząt w szkołach Województwa Śląskiego objęła p. **Felicja Koperska,** nauczycielka państwowego gimnazjum w Katowicach.

Równocześnie zawiadamia się, że z dniem tym przestała pełnić obowiązki instruktorki wychowania fizycznego dziewcząt p. Janina Pizłówna.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

177.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-38/67. Katowice, dnia 25. XI. 1935 r.

O zmianach i uzupełnieniach w wykazie zakładów naukowych, których wychowankom przysługują ulgi taryfowe.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Komunikacji z 4 listopada 1935 r. Nr. H.O. II-24/144, w wykazie zakładów naukowych, których wychowańcom przysługują ulgi taryfowe (Dz. Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dnia 1 września 1935 r. Nr. 34) ogłoszonym w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej Nr. 9(33) z 21 września 1935 r., należy:

wykreślić na str. 136 w kolumnie prawej:

Nowy Bytom: Komunalne Gimnazjum Koedukacyjne im. Wł. Reymonta.
Siemianowice Śl.: Komunalne Gimnazjum żeńskie im. M. Konopnickiej.

wykreślić na str. 137 w kolumnie lewej:

Chorzów: 2-klasowe Koedukacyjne Miejskie Gimnazjum Handlowe.

na str. 137 lewa i prawa kolumna i str. 138 lewa kolumna, poprawić odpowiednio nazwy na:

Lubliniec: Szkoła Rolnicza męska Śląskiej Izby Rolniczej;
Międzyświeć: Szkoła Rolnicza męska Śląskiej Izby Rolniczej;
Międzyświeć: Szkoła Rolnicza żeńska Śląskiej Izby Rolniczej;
Rybnik: Szkoła Rolnicza męska Śląskiej Izby Rolniczej;
Strumień: Szkoła Ogrodnicza męska Śląskiej Izby Rolniczej;
Chorzów: Szkoła Specjalna dla umysłowo upośledzonych;
Cieszyn: Śląski Zakład Wychowawczy dla moralnie zaniedbanych;
Katowice: Szkoła specjalna dla umysłowo upośledzonych;
Lipiny Śl.: Szkoła Specjalna dla umysłowo upośledzonych;
Lubliniec: Śląski Zakład dla głuchoniemych;
Mysłowice: Szkoła specjalna dla umysłowo upośledzonych;
Rybnik: Szkoła specjalna dla umysłowo upośledzonych;
Rybnik: Szkoła specjalna dla umysłowo upośledzonych przy Zakładzie Psychjatrycznym;
Siemianowice: Szkoła specjalna dla umysłowo upośledzonych;
Piekary Śl.: Szkoła specjalna dla umysłowo upośledzonych;
Wielkie Hajduki: Szkoła specjalna dla umysłowo upośledzonych;

dodać na str. 139 prawa kolumna pod pozycją „Żory":

Katowice: Prywatna Koedukacyjna Dokształcająca Zawodowa Szkoła Drogeryjna Obwodu IV Śląskiego Związku Drogerzystów Rzplitej Polskiej;

skreślić na str. 140 lewa kolumna:

Rybnik: Śląska Szkoła Muzyczna Wł. Lincy.

Za Wojewodę:
(—) Mgr. M. Gajer,
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

178.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-44/6. Katowice, dnia 16. XI. 1935 r.

O numerze 3/23 kwartalnika „Zrąb".

Ukazał się w druku Nr. 3/23 kwartalnika „Zrąb", który zawiera **wybrane myśli Marszałka Józefa Piłsudskiego** o rządach w Polsce. Treściowo łączy się z niemi artykuł Marji Jaworskiej „Idea wychowawcza nowej konstytucji". Dr. P. Z. Dąbrowski we „wskazaniach wychowawczych Marszałka J. Piłsudskiego" analizuje słowa Marszałka, wiążąc je z teorjami wychowaczemi Zachodu i Polski. Sygnalizowany już na tem miejscu nowy kierunek „Zrębu": rozszerzenie zakresu zainteresowań wychowawczych znalazł swój wyraz w artykule Stanisława Rogoyskiego: „Dzieło sztuki jako wyraz wychowania". Numer zamyka praca H. Barchanowskiej, omawiająca aktualne zagadnienie: „Organizacje młodzieży a wychowanie państwowe".

W dziale petitowym poza omówieniem książek i czasopism, notatki i sprawozdania z realizacji nowych programów w klasie II-ej gimnazjalnej, oraz nowy zupełnie dział: „Z praktyki wychowania obywatelskiego". Ponadto, jak zwykle kronika organizacyjna.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

179.

Urząd Wojewódzki Śląski
WydziałOśw. Publ.
Nr. O. P. I-44/47. Katowice, dnia 16. XI. 1935 r.

O wydawnictwie p. t. „Mazowskie Pruskie".

Nakładem Polskiego Związku Zachodniego została wydana broszura p. t. „Mazowsze Pruskie" opracowana przez p. Jana Grabowskiego. Broszura ta mająca na celu spopularyzowanie sprawy „Mazowsza Pruskiego" wśród najszerszych warstw inteligencji, daje w treści swej, mimo szczupłej objętości, materjał dotyczący różnych dziedzin zagadnienia mazurskiego, a więc wiadomości historyczne, etnograficzne, folklorystyczne itd.

Broszurę powyższą nabyć można w Dyrekcji Okręgu Śląskiego Polskiego Związku Zachodniego w Katowicach, ul. Pocztowa 16, konto P. K. O. 301.880, po cenie 1 zł. za egzemplarz.

Podając powyższe do wiadomości Urząd Wojewódzki zwraca uwagę Dyrekcyj i Kierownictw szkół na powyższe wydawnictwo.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

180.

Urząd Wojewódzki Śląski
WydziałOśw. Publ.
Nr. O. P. I. 50/31. Katowice, dnia 26. X. 1935 r.

O tablicach poglądowych wydanych przez Towarzystwo Szkoły Ludowej.

Towarzystwo Szkoły Ludowej mając na celu zapobieganie stratom jakie ponosi społeczeństwo przez nieumiejętne obchodzenie się czytelników z książkami, będącemi własnością bibljotek publicznych, jak również powodowane względami higjeny wydało szereg tablic poglądowych oraz afisz „Jak szanować książkę".

Cena tablic wykonanych na bezdrzewnym kartonie o wymiarze 32×48 cm. wzgl. 64×48 cm. wynosi 6 zł.

Przy zamówieniach ponad 20 zł. nie zalicza się kosztów przesyłki i opakowania.

Przy zbiorowych zamówieniach przez Inspektoraty Szkolne udziela Towarzystwo 25% opustu.

Zamówienia przyjmuje: Towarzystwo Szkoły Ludowej we Lwowie, ul. Czarnieckiego 1 — P. K. O. 152.740:

1) po uprzedniem nadesłaniu należności przekazem pocztowym lub na konto P. K. O.,
2) za zaliczeniem.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

181.

Urząd Wojewódzki Śląski
WydziałOśw. Publ.
Nr. O. P. I-44/26. Katowice, dnia 25. X. 1935 r.

O podręcznikach z cyklu „Wychowanie Fizyczne Kobiet".

Na podstawie pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21. V. 1935 r. W. F. 1393/35, oraz pisma Państwowego Urzędu W. F. i P. W. z dnia 31 marca 1935 r. Nr. 184-6/Kob. Urząd Wojewódzki Śląski podaje do wiadomości, że zostały zalecone do użytku służbowego dla zespołów kobiecych wychowania fizycznego w organizacjach W. F. i P. W. następujące dalsze podręczniki z zakresu „Wychowania Fizycznego Kobiet":

1. Sporty bojowe kobiet (Łucznictwo, szermierka, strzelectwo) — wydanie w druku.
2. Wioślarstwo — wydanie w druku.
3. Gimnastyka — wydanie w druku.

Administracja podręczników W. F. i P. W.: Warszawa, ul. Wilcza Nr. 32/44. PKO. Nr. 27272.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

182.

Urząd Wojewódzki Śląski
WydziałOśw. Publ.
Nr. O. P. I. 44/53. Katowice, dnia 23. X. 1935 r.

O „Monografji Statystyczno-Gospodarczej Województwa Lubelskiego".

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego decyzją z dnia 2 sierpnia br. Nr. I. Pr. 9138/31 zatwierdziło do użytku szkolnego wydawnictwo pt. „Monografja Statystyczno-Gospodarcza Województwa Lubelskiego" Tom I zagadnienia podstawowe, Lublin 1932, jako książkę pomocniczą dla nauczycieli wszelkich typów szkół.

Do Monografji tej dołączona jest mapa gleboznawcza formatu 100×75 cm. z podziałem na gminy, opr. pod redakcją prof. Dra Mieczyńskiego, kierownika wydziału gleboznawczego Instytutu w Puławach, która przedstawia 9 zasadniczych grup gleb a mianowicie: gleby bielicowe i słabo bielicowe na glinie zwałowej i szczerkach, gleby słabo bielicowe na szczerkach lekkich i na piaskach, gleby bielicowe i słabo bielicowe na loessach właściwych, namytych i spiaszczonych, gleby-próchniczne z głębokim poziomem próchnicznem, rędziny, czarnoziemy, gleby podmokłe, mady, wreszcie suche i jałowe piaski. Poszczególne gleby oznaczone są odpowiedniemi kolorami.

Cena Tomu I Monografji wraz z mapą została dla nauczycieli zniżona do 5 zł.

Zamówienia przyjmuje Administracja Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Niecała Nr. 14, po wpłaceniu należności do PKO. na konto Nr. 100 200.

Podając powyższe do wiadomości Urząd Wojewódzki zachęca nauczycielstwo do nabycia wydawnictwa.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

183.

KOMUNIKAT

w sprawie zimowych kursów nauczycielskich, organizowanych w czasie feryj zimowych przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

1. **Kurs krajoznawczy poznania Wilna.** Program kursu obejmuje: historję sztuki i kultury Wilna, wiadomości z etnologji Wileńszczyzny, rzut oka na geografję i geologję Wileńszczyzny, rzut oka na sytuację gospodarczą wileńską, bogactwa naturalne Wileńszczyzny. Kurs przeprowadzony będzie w formie wycieczek, organizowanych dla poznania poszczególnych objektów. Kurs odbędzie się w Wilnie, w czasie **od 29 grudnia r. b. do 7 stycznia 1926 r.** Mieszkanie i utrzymanie zapewnione w lokalu szkolnego schroniska wycieczkowego w Wilnie, ul. Dominikańska 3/5. Opłata za kurs wynosi: 5 zł. wpisowe i 25 zł. koszta mieszkania i utrzymania w schronisku.

2. **Kurs żeglarski na ślizgach na jeziorze Narocz.** Program kursu obejmuje: żeglarstwo zimowe na ślizgach, gimnastykę i gry sportowe na sali i jazdę na łyżwach. Kurs odbędzie się w czasie **od 29 grudnia r. b. do 7 stycznia 1936 r.** Utrzymanie i zakwaterowanie w szkolnem schronisku wycieczkowem nad Naroczą. Dojazd do stacji kolejowej Kobylniki i następnie 3 klm. końmi. Opłata za kurs wynosi: 10 zł. wpisowe i 25 zł. koszta mieszkania i utrzymania w schronisku. Pierwszeństwo w przyjęciu mają uczestnicy letnich kursów żeglarskich nad Naroczą.

W organizowanych kursach mogą brać udział nauczyciele(lki) ze wszystkich typów i stopni szkół. Zgłoszenia na kursy należy przesyłać w terminie **do 8 grudnia 1935 r.** bezpośrednio do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie, ul. Wolana 10. Do zgłoszenia należy dołączyć znaczek za 25 gr. na odpowiedź oraz dowód wpłacenia wpisowego, bez czego zgłoszenie nie będzie rozpatrywane i pozostawione bez odpowiedzi. Wpisowe należy uskuteczniać wyłącznie przez **P. K. O. na Nr. 60150, na konto Komisji Wycieczkowej K. O. Szk. Wil.**

Po otrzymaniu zgłoszeń Kuratorjum prześle przed 20 grudnia r. b. karty przyjęcia na kurs, uprawniające do otrzymania biletów kolejowych po cenach wojskowych.

184.

Unieważnia się następujące skradzione pieczęcie z publ. szkoły powsz. Nr. 4 w Piekarach Śląskich.

Pieczęcie okrągłe:

1) Z godłem: Kierownictwo 8 Kl. Publ. Szkoły Powszechnej Męskiej im. ks. Ficka w Wielkich-Piekarach;
2) Szkoła Powszechna męska im. ks. Ficka w Wielkich Piekarach.
3) 1 kl. publiczna szkoła powszechna z językiem niemieckim nauczania w Wielkich Piekarach;
4) Kierownictwo dokształcającej szkoły wiejskiej w Wielkich Piekarach;
5) Kierownictwo Publicznej Szkoły Dokształcającej zawodowej w Wielkich Piekarach;

B. Pieczęcie podłużne:

6) Szkoła powszechna męska im. ks. Ficka w Wielkich Piekarach;
7) Dokształcająca szkoła wiejska w Wielkich Piekarach, L. dz........
8) Publiczna szkoła dokształcająca zawodowa w Wielkich Piekarach, Wojew. Śląskie, L. dz........
9) 1 Kl. Publiczna szkoła powszechna z jęz. niemieckim nauczania w Wielkich Piekarach, L. dz.........

C. Pieczęć nieszkolna okrągła:

10) Związek Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Ognisko: Wielkie Piekary.

Urząd Wojewódzki Śląski Nr. BG. 176-c/21.

185.

O WYDAWNICTWACH.

Szczudłowska Stefanja **Podręcznik do zbiorowej nauki gry na skrzypcach w gimnazjach.** Zeszyt I. Wydawnictwo zatwierdzone do użytku szkolnego pismem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Ośw. Publicznego Warszawa, dnia 25. kwietnia 1935 r. Nr. I. Pr. 3742/33. — Cena 2,50 zł.

Podręcznik ten dostosowany do najnowszego programu szkolnego, uwzględnia korelację z innemi przedmiotami. W miejsce suchych i nużących ćwiczeń, które częstokroć zniechęcały uczniów, zastosowano pieśni, które niezawodnie pobudzą młodzież do pracy.

Licząc się z młodzieżą niezamożną, a chcącą korzystać z lekcyj gry na skrzypcach, ustalono cenę podręcznika na zł. 2,50. Do nabycia w składzie głównym nut G. Seyfarth Lwów, Akademicka 6.

ZAJMUJĄCE CZYTANKI.

Serja IV. 12 tomików w barwnych okładkach, 384 str. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1935. Cena każdego tomiku zł. 0,50. 12 tomików zł. 5,—.

Janusz Meisner. **Zwycięstwo.** ZCzyt. Nr. 75.

Marja Gerson-Dąbrowska. **Chłopiec z Puszczy.** ZCzyt. Nr. 76.

Lili Hanusz. **Wychowanek Francji.** ZCzyt. Nr. 77.
Włodzimierz Popławski. **Wróbel ulicy.** ZCzyt Nr. 78.
Jerzy Giżycki. **Na Czarnym Lądzie. ZCzyt.** Nr. 79.
Stefanja Kossuthówna. **Do Starego Kraju.** ZCzyt. 80.
Eryk Zieliński. **Milord tańczy. ZCzyt.** Nr. 81.
Marja Buyno-Arctowa. **Muzykanci podwórzowi.** ZCzyt. Nr. 82.
Leonard Życki-Małachowski. Władca Grenlandji. ZCzyt. Nr. 83.
Władysław Juszkiewicz. **LU.** ZCzyt. Nr. 84.
Jan Bożewski. **W walce z żywiołem. ZCzyt.** Nr. 85.
Mieczysław Krzepkowski. **40.000 kilometrów nad ziemią.** ZCzyt. Nr. 86.

„Zajmujące Czytanki“ noszą wszystkie charakter krótkich powieści. Na względnie niewielkiej ilości stron zawiera się w każdej książeczce zwarta, skondensowana, interesująca całość. Jest więc w książkach egzotyka: „Na Czarnym Lądzie“, „Lu“. Są przygody i podróże lotnicze: „Zwycięstwo“, „Wróbel ulicy“, jak również fantazje naukowe na tle wynalazków i rozwoju techniki — „Władca Grenlandji“, „40.000 kilometrów nad ziemią.“ Znajdują odzwierciedlenie sprawy naszej emigracji: „Do starego kraju“, „Wychowanek Francji“. Życiu młodzieży poświęcone są: „Muzykanci podwórzowi“, „W walce z żywiołem“. Sprawy harcerskie znowu porusza powiastka „Milord tańczy“, a w czasy dalekiej przeszłości przenosi książeczka „Chłopiec z puszczy“.

M. Arcta — **Mały słownik języka polskiego.** 19.000 wyrazów, 6.000 zwrotów. Uwzględnione najważniejsze, ciągle spotykane i używane. 675 stronic dwuszpaltowych. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1935. Broszura, w barwnej okładce, w jednym tomie zł. 6,90. Oprawa płóc. w 1 t. zł. 10,—.

M. Arcta — **Mały słownik wyrazów obcych.** 16.000 wyrazów, 352 stronice dwuszpaltowe. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1935. Brosz. zł. 2,70. Oprawa płóc. zł. 4,50.

Małe Słowniki są dobrze zrobionemi i starannie obmyślanemi skrótami ze zwykłych Słowników M. Arcta, pomieszczonych w Spisach Książek Pomocniczych Dozwolonych przez Ministerstwo W. R. i O. P. Wydane zostały w niewielkim podręcznym formacie, dobrze zbroszurowane, w estetycznej barwnej okładce.

Mały Słownik Języka polskiego uwzględnia wszystkie te wyrazy, które się spotyka codziennie przy pracy szkolnej, przy pisaniu wypracowań, przy czytaniu lektury pomocniczej, przy rozbiorach. Poza szkołą będzie pożyteczny wszędzie tam, gdzie dbają o staranność językową, a mogą się obejść bez wyrazów i wyrażeń spotykanych rzadziej, bez pełnej synonimiki i t. d. Dalej, w takich okolicznościach, gdzie potrzebna jest mała podręczna książeczka, a wielkiego słownika nie byłoby gdzie umieścić; Mały Słownik ma bowiem format kieszonkowy.

ŚWIAT I ŻYCIE. Tom III. Zeszyt 8.

Ukazał się już zeszyt 8 zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie“ i zawiera następujące artykuły:

„Niemcy“ — artykuł ten składa się z trzech części: prof. dr. Stanisław Pawłowski pisze o ziemiach niemieckich z punktu widzenia geograficznego, doc. dr. Józef Feldman daje rzut syntetyczny historji Niemiec, prof. dr. Zygmunt Łempicki, charakteryzuje kulturę Niemiec współczesnych.

„Obywatel“ napisany przez b. premjera Janusza Jędrzejewicza. Artykuł ten uwzględnia wprawdzie obszernie element historyczny, przedstawiając dzieje rozwoju pojęcia „obywatel“, nacisk jednak najwiekszy kładzie na ukształtowanie w dzisiejszej rzeczywistości polskiej.

Z dziedziny humanistyki zawiera nr. 8 „Świata i Życia“ artykuł Heleny Boguszewskiej. „Niewidomi“, artykuł „Niewolnictwo“, oraz artykuł „Odkrycia geograficzne“ doc. dr. Bolesława Olszewicza.

Z dziedziny przyrodniczej: art. „Nowotwory“ dr. Józefa Steina informuje nietylko o istocie tego zjawiska ,ale i o najnowszych teorjach przyrodniczych, naświetlających pochodzenie nowotworów i wskazujących drogi, jakiemi w przyszłości pójdzie zapewne ich terapja. Znakomity badacz okolic podbiegunowych — A. B. Dobrowolski pisze o „Obłokach“, prof. dr. Bolesław Hryniewiecki pisze o zadaniach i celach „Ochrony przyrody“ wogóle, specjalnie zaś w Polsce. Podwójny wreszcie artykuł „Oddychanie“ (dr. Stefan Gartkiewicz: Oddychanie ludzi i zwierząt, prof. dr. Mieczysław Korczewski: Oddychanie roślin) jest swojego rodzaju monografją o oddychaniu, w ciekawy sposób uzupełniająca nasze zwykłe wiadomości z tego zakresu.

Jan Wiktor: **Orka na ugorze.** Powieść. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa 1935. Str. 382. Zł. 12,—.

Jest to prawdziwa powieść o szkole ludowej, powieść o doli i niedoli nauczyciela polskiego, pisana przez człowieka, który nie z opowiadań i ze słyszenia, ale z bezpośredniej obserwacji zna twardy byt polskiego nauczyciela.

Książki i czasopisma nadesłane do Redakcji.

Przegląd Pedagogiczny — Organ T. N. S. W. Nr. 15 i 16 z października 1935 r. Redakcja: Warszawa, Bracka 18. Treść: Frontem do wsi. Międzynarodowe kongresy pedagogiczne w Oxfordzie. Kultura i osobowość. Zjednoczenie. Liceum ogólnokształcące. Stanowisko T. N. S. W. wobec pierwszych zarysów programu.

Moje Pisemko — tygodnik ilustrowany dla dzieci pod redakcją Marji Buyno-Arctowej. Redakcja: Warszawa, ul. Br. Pierackiego 14. Administracja Nowy Świat 35. Prenumerata: rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., miesięcznie zł. 1,20, dla szkół i przedszkoli specjalny rabat 10% przy prenumeracie do 5 egz. — 20% ponad 5 egz. — 30% ponad 15 egz.

Młody Polak — dwutygodnik ilustrowany dla młodzieży. Red. Rybnik. Prenumerata: rocznie 4 zł. półrocznie 2 zł. Przy prenumeracie kilku egzempl. rabat.

Czcionkami i drukiem: **Drukarnia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach.**